

Чоон-Хемчик кожууннун муниципальдыг районнун Чадаана хоорайнын муниципальдыг автономнуг школа назыны четпээн «Малышок» уруглар албан чери

«Бадылаан»
«Малышок» садынын эргелекчизи:
/Ондар Ш.Д./

«Цыплята» бичии болук уругларынга «Алдын кус» сценарийи

2024-2025 ооредилге чылы

«Алдын кус» башкыларынын чоруктуу

1. Кайрликте каар.

Куску арм олгозо диндилээр.

Башкыларыччи: -Экин, уруглар база аалчылар! Биз бабыралалан алыгтынган деп армалдык.

Куску уе кайгамчыктыг

Киди тулук араг чон

Кышка узур мажанып ай

Дужуг ажлан чайларарлар.

2. Кол кетте.

Башкыларыччи: -Уруглар кутун огорожан чуу деп ногга аймаан ажлан алыр бие? (уруглар харканып)

-Шындар, картошка, морковь, свекла, огуред... Ногга аймаанын дугаймында «бернигир кус» деп ырымысты м Чадаана-2024, уруглар

«Цыплята» болуунун кижизидикчи башкылары:

Сат Чаяна Владимировна,
Чулдум Магаранза Маадыр-ооловна.

«Алдын кус» сценарийи

Сорулгазы:

1. Уругларга чылдын уези кустун оннерин база куску дужут дугайын билиндирип, чылдын уези куске сонургалын оттурар.
2. Уругларнын чугаазын шулук, ырылар дузазы-биле сайзырадып, сос курлавырын байыдар; уругларнын мага-бодун танцылар болгаш оюн дузазы-биле сайзырадыр.
3. Уругларны куску бойдуска хумагалыг болгаш ынак болурунга кижизидер; байырлалда уругларны оортуур.

Дерилгеде: Кус дугайында каасталга.

Киржилгеде:

Ыры-хогжум башкызы - Монгуш Фея Сергеевна,

Башкырыкчы - Сат Чаяна Владимировна,

Алдын кус - Монгуш Фея Сергеевна,

Дагаа - Чулдум Магаранза Маадыр-ооловна,

Кастар (ак, куу) - Ооржак Алдынай Багай-ооловна, Салчак Байлак Владимировна.

Кырган-ава – Чулдум Магаранза Маадыр-ооловна.

Херек чуулу: музыкальный центр; саазындан кылган дагаа боргу база дагаа оолдарынын боргу; ногаа аймаанын муляжтары, корзинка; корзинкада чимис аймаа.

Репертуарда: ыры «Берингир кус»; шулук «Кус»; танцы «Цып-цып, мои цыплятки»; дидактиктиг оюн: «Ногаа биле чимис аймаан чыылынар»; танцы «Куску бурулер».

«Алдын кус» байырлалынын чорудуу.

1. Киирлиде кезээ.

Куску ыры аялгазы дынналыыр.

Башкарыкчы: -Экии, уруглар база аалчылар! Бичии болуктун «Алдын кус» байырлалын ажыттынган деп чарладыс:

Куску уе кайгамчыктыг
Кидин тулук арат чон
Кышка удур мажаанып ап
Дужут ажаап чайзыраарлар.

2. Кол кезээ.

Башкарыкчы: -Уруглар кузун огородтан чуу деп ногаа аймаан ажаап алып бис? (*уруглар харыызы*)

-Шын-дыр, картошка, морковь, свекла, огурец...Ногаа аймаанын дугайында «Берингир кус» деп ырывысты ырлажыылынарам, уруглар.

Ыры: «Берингир кус»

Эжик соктаар, куску ыры аялгасы дынналыыр. Алдын кус кастар-биле кирип келир, уруглар- биле мендмлежиир.

Алдын кус, Кастар: -Экии, уруглар! *Уруглар мендилежиир.*

Алдын кус: -Уруглар, силернин чараш ырынар дыннааш кастар-биле чедип келдим. Мени таныыр силер бе, кым-дыр мен, уруглар? *(уругларнын харыызы)*

Алдын кус: -Шын-дыр, Алдын кус мен. Уруглар, хуулдурарынга дыка ынак мен. Даштын ыяштарда бурулернин оннерин сарыг, кызыл, алдын сарыг оннерлиг кылдыр хуулдурган мен. Шулук дыннаарынга дыка ынак мен. Менээ шулуктен чугаалап беринерем, уруглар. *Шулукту уруглар баикыны дыннап тургааш шаа-биле чугаалаар.*

Шулук: «Кус»

Алдын кус: -Эр-хейлер! Ам силерни дагаа оолдары кылдыр хуулдуруптайын, биске танцылап бээр силер бе, уруглар? *(уругларнын харыызы)*

Алдын кус уругларны дагаа оолдары кылдыр хуулдурар, уруглар танцылаар саазындан кылган борттерин кедип алыр.

Танцы: «Цып-цып, мои цыплетки»

Алдын кус: -Эр-хейлер! Дагаа оолдарынын чараштарын, дыка чараш танцылаар-дыр силер. Силерни дедир чараш уруглар кылдыр хуулдурайын. *Алдын кус уругларны хуулдурар.*

Алдын кус: -Уруглар, сандайларынарже олуруптунарам *(уруглар сандайларга чараштыр ооргазы дорт олуруп алыр. Кастар ырызынын аялгасы дынналыыр)*

Кырган-ава: -Экии, уруглар! Мээн ак биле куу кастарымны кордунер бе, уруглар? *(уругларнын харыызы).* *Кастар уруглар артынче чаштына бээр.*

Кырган-ава: -Уруглар, мээн ак биле куу кастарым ногаа болгаш чимис аймаа чыгжып бээр болгаш чиде бергеннер. Силер менээ кырган-аванарга дузалажып бээр силер бе, уруглар? *(уругларнын харыызы)*

Дидактиктиг оюн: «Ногаа биле чимис айымаан чыылынар»

(«Берингир кус» деп ырынын аялгасынга уруглар корзинкаже черде ногаа-биле чимис аймаан муляжтарны чыыр)

Кырган-ава: -Эр-хейлер, уруглар! Дыка кежээ-дир, силер. Кастарым кайда чоор.

Кастар: -Мында бис, кырган-авай. *Кыстар унуп келир.*

Кырган-ава: -Ой, чараш кастарым! Бажындан ырадыр чоруп болбас. Бо бичии уругаларым дыка кежээ, менээ корзинкам долдур ногаа, чимис аймаан чыып, дузалажып бердилер. Уруглар, силерге улуу-биле четтирдивис. Ам чанаалынар, кастарым. *(Кырган-ава кастарын чедип алгаш унер).*

Алдын кус: -Уруглар, силер шулуктээр, ырлаар, танцылаар, кежээ база-дыр силер. Силерге мен куску белээмни берип тур мен, уруглар. Эр-хейлер!

Башкарыкчы: Алдын кус, чаагай куску берген дужудунер дээш улуу-биле четтирдивис. *Алдын кус корзинкада белээн башкарыкчыга сунар.*

Башкарыкчы: Алдын кустун берген белээн инчеш силерге бээр мен, уруглар. Ам чылдын чараш уези Алдын кус-биле байырлажыптаалынар, уруглар.

Танцы «Куску бурулер».

Уруглар Алдын кус-биле танцылааш, байырлажыыр.

3.Туннел кезээ.

Башкарыкчы: -Алдын кус аалчывыстын берген белээн силерге улеп берейн, шупту сандайларынарже олуруптунарам, уруглар. Моон-биле Алдын кус байырлалывыс доозулду, келген аалчыларга четтирдивис. *Башкы белектерни уругларга улээр.* Байырлыг!